

Derinimo pažyma
apie išvadas Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 paketimo įstatymo projektui pateiktųjų institucijų pastabų, į kurias
neatsižvelgta ar iš dalies atsižvelgta

Išvadas pateikusi institucija, rašto data, Nr.	Pastaba, į kurią neatsižvelgta	Kodėl neatsižvelgta
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018-10-09 raštas Nr. (1.6E)2T-743	<p>9. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje siūloma penkis kartus sumažinti plotą, lemiantį želdinių grupės pripažinimą želdynu, t. y. iš esmės keisti želdyno sąvoką. Lydimuosiuose įstatymo projekto dokumentuose turėtų būti įvertinta dėl tokio paketimo didėjantis ribojimų disponuoti nuosavame žemės sklype esančiais želdiniais mastas ir siūlomo keitimo proporcingumas, ypač atkreipiant dėmesį į neurbanizuotas teritorijas, kur 0,01 ha dydis lyginant su žemėvaldų dydžiu (<i>paprastai neurbanizuotose teritorijose jos kur kas didesnės nei urbanizuotose</i>) gali būti neracionaliai mažas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projektu siekiama užkirsti kelią nedidelių želdynų, kaip svarbių gyvenamosios aplinkos objektų, naikinimui, taip pat, pastaruoju metu ypač miestų centruose dėl esamų statinių rekonstravimo, užstatymo tankinimo patraukliose teritorijose identifikuojamas želdynų plotų mažėjimas. Plotą sumažinti pasiūlė socialiniai partneriai, projektuojantys želdynus. Želdyno dydis susietas su kituose teisės aktuose (Priklausomųjų želdynų normų nustatymo tvarkos apraše) nurodytu mažiausiu žemės sklypo plotu (vienbučio gyvenamojo pastato statybai sklypas gali būti 0,04 ha) ir priklausomųjų želdynų norma procentais nuo žemės sklypo ploto vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose (pagal galiojančią teisinį reglamentaviną želdynų plotas turi būti- ne mažiau kaip 25 proc. nuo žemės sklypo t.y 0,01 ha). Dėl šios priežasties želdyno plotas sumažintas nuo 0,05 ha iki 0,01 ha.</p>
	<p>10. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje siūloma apibrėžti naują sąvoką „neteisėtas želdinių naikinimas“. Abejotina šios sąvokos apibrėžimo tikslingumu, kadangi Keičiamo įstatymo tekste sąvoka vartojama tik vieną kartą tame pačiame straipsnyje apibrėžiant kitą sąvoką.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto 2 str. 8 d. apibrėžta sąvoka yra svarbi dėl administracinių nusizengimų taikymo asmenims, kurie padarė žalą želdynams ir želdiniams kaip aplinkos objektams. Sąvoka įstatymo projekte naudojama sąvokoje „želdynų ir želdinių apsauga“ ir 28 straipsnyje „Neteisėta veikla padarytos žalos atlyginimas“.</p>
	<p>15. Vadovaujantis Rekomendacijų 44 punktu, Keičiamo įstatymo X ir IX skirsniai dėstyti po I skirsnio.</p>	<p>Neatsižvelgta. Manome, kad Projekto VII ir VIII (prieš taismą buvo IX ir X) skirsnius dėstyti po I skirsnio netikslinga, nes įstatymo naudotojai būtų sudėtinga teisės akto turinio prasme suvokti esmę. Būtų tikslingiau ir aiškiau palikti dabar esančią skirsnių seką. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu pasiūlymas aptartas, suderinta palikti esančią įstatymo projekto skirsnių tvarką.</p>
	<p>21. Siūlytume konkretizuoti Kultūros ministerijai 4 straipsnio 4 dalies 1 punkte priskiriamą funkciją ir apibrėžiant Kultūros ministerijos ir Susisiekimo ministerijos kompetencijas įvertinti naudojamų sąvokų ir funkcijų priskyrimo suderinamumą su Kelių įstatymo, Lietuvos Respublikos geležinkelijų transporto kodekso ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Projekto 4 str. 4 d. Kultūros ministerijos įgalios institucijos funkcijos suderintos su Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (NKPAI). Susisiekimo ministerijos funkcijoms iš dalies pritarė Susisiekimo</p>

	<p>įstatymų nuostatomis (<i>atkreipiant dėmesį į tai, kad pvz.: kultūros ministras tvirtina paveldo tvarkybos reglamentą, skirtingų istorinių želdynų tvarkybą, išskiriamos atskiros geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonos bei geležinkelio želdinių apsaugos zonos ir pan.</i>)</p>	<p>ministerija. Dėl pataisytaime var. 4 str. 6 d. 2 pasiūlymas aptartas ir suderintas 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu.</p>
30.	<p>Tarpusavyje suderintinos Keičiamo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies ir 9 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos (atsisakant pasikartojančių nuostatų).</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Projekto 6 straipsnio 3 dalyje kalbama apie želdynų sistemos formavimo principus, 9 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos skirtos konkrečioms priemonėms želdynų sistemos ir jos sudėtinių dalių kūrimui - ribų nustatymui, planavimui ir projektavimui.</p>
46.	<p>Siūlome atsisakyti Keičiamo įstatymo projekto VIII skirsnio, nes 18 straipsnyje tik netiksliai atkartojamos kitų straipsnių (<i>9 straipsnio 6 dalies 1 punkto, 5 straipsnio 1 dalies 16 punkto, 14 straipsnio 5 dalies ir kt.</i>) nuostatos, kas sukelia papildomą neaiškumą, bet nenustatoma naujų elgesio taisyklių ar reikalavimų. Keičiamo įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos siekiant teisės akto nuoseklumo turėtų būti dėstomos kartu su kitais reikalavimais dėl želdynų projektų rengimo, o to paties straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyti reikalavimai turėtų būti V skyriaus reguliavimo dalykas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto VI skirsnis (prieš taisyrmą buvo VIII) yra vienas iš pagrindinių keičiamo įstatymo projekto skirsnių. Tokio skirsnio nebuvimas 2008 metais priimtame Želdynų įstatyme nulėmė didelį atgarsį visuomenėje sukėlusį nepamatuotą želdynų naikinimą ir želdinių kirtimą neatsiklausiant visuomenės nuomonės apie viešųjų erdvių pertvarkymą. Šiame skirsnyje detalizuojami atvejai ir būdai, kada ir kaip turėtų būti visuomenė informuojama apie numatomą želdynų kūrimą ir pertvarkymą, želdynų ir želdinių tvarkymą bei leidimų išdavimą. Po 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo į 19 str. buvo sukeltos visos dalys, susijusios su visuomenės informavimu.</p>
49.	<p>Nei iš keičiamo įstatymo nuostatų, nei iš įstatymo projekto lydimųjų dokumentų nėra aiškus viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbų vadovo statusas, funkcijos, atsakomybė, savokų „viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbų vadovas“ ir „viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbų specialistas“ santykis. Keičiamas įstatymas pildytinas šiuo aspektu.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Projekto 20 str. viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbų vadovai suprantami, kaip asmenys, kurie turi nurodytą išsilavinimą arba turi ne mažesnę kaip 5 metų patirtį želdynų priežiūros ir tvarkymo srityje ir nustatyta tvarka kelia kvalifikaciją. Jie vadovauja viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbams, kuriuos atlieka viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo specialistai. Viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo specialistai tiesiogiai atlieka želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus: kerta, genėja, tręšia, sodina ir t.t. Jiems nekeliami nei kvalifikacijos, nei patirties reikalavimai, tačiau jie turi būti išklause specialius mokymo kursus želdynų apsaugos, priežiūros ir tvarkymo srityje ir turėti tai patvirtintą dokumentą.</p>
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2018-09-05 raštas Nr. (12-6)-D8-4441	<p>1) Naujojo Želdynų įstatymo 4 straipsnio 7 dalimi Energetikos ministerijai pavedama koordinuoti želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą elektros linijų, naftotiekių ir dujotiekių apsaugos zonose. Pasterbėina, kad tokiu pavedimu Energetikos ministerija įpareigojama spręsti klausimus, kurie visiškai nesusiję ir nesuderinami su ministerijos kompetencija, nustatyta Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – EĮ) 6 straipsnyje. Vadovaujantis EĮ 6 str.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Energetikos ministras tvirtina Elektros tinklų apsaugos taisyklės, kurių 22, 23, 24 punktuose reglamentuojamos želdinių, augančių elektros tinklų apsaugos zonose, priežiūros ir tvarkymo veiklos. Keičiamo įstatymo 4 str. 8 d. išdėstyta taip: “8. Energetikos ministras nustato želdinių priežiūros ir tvarkymo</p>

	<p>Energetikos ministerijos kompetencija apibrėžta tik energetikos klausimų sprendimų, taip pat – formuoti valstybės politiką energetikos sektoriuje, tvirtinti teisės aktus, reglamentuojančius energijos tiekimo saugumo, energetikos objektų ir įrenginių, vartotojų energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, naudojimo, techninės saugos, efektyvaus naudojimo klausimus, taip pat spręsti kitus su energetika susijusius klausimus. Jeigu būtų patvirtinta dabar pateikta Želdynų įstatymo 4 straipsnio 7 dalies formulė, Energetikos ministerija būtų įpareigota spręsti ne energetikos, bet želdynų apsaugos, priežiūros ir tvarkymo klausimus. Tai reikštų, kad Energetikos ministerija turėtų įgyti specialias ir su energetikos klausimais nesusijusias kompetencijas, neįtrauktas į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 86 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, t. y. turėtų išmanyti ir spręsti želdynų darnaus vystymosi, tęstinumo, želdinių gerovės užtikrinimo klausimus. Pažymėtina, kad tokių papildomų, su želdynų apsaugos, priežiūros ir tvarkymo klausimais susijusių kompetencijų priskyrimas Energetikos ministerijai ne tik nebūtų suderinamas nei su Energetikos įstatymu Energetikos ministerijai nustatytomis kompetencijomis, bet neatitiktų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyto efektyvumo principo (Energetikos ministerija išteklius, skirtus energetikams klausimams spręsti, būtų priversta naudoti želdynų apsaugos, priežiūros ir tvarkymo klausimams spręsti). Todėl siūlome apskritai atsisakyti 4 straipsnio 7 dalies.</p>	<p>reikalavimus elektros tinklų apsaugos zonose”.</p>
	<p>2) Naujojo Želdynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 13 punktu savivaldybėms pavedama užtikrinti tinkamą želdinių priežiūrą vietinės reikšmės viešųjų kelių apsaugos zonose ir kelių juostose bei sanitarinės apsaugos zonose, urbanizuotų teritorijų elektros linijų apsaugos zonose. Siūlome papildyti Želdynų įstatymo projektą, numatant, kad elektros linijų apsaugos zonose želdinius prižiūri želdinius prižiūrinčios organizacijos arba želdinių savininkai.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto 25 str. 1 d. 1 p. jau yra nurodyta viena iš želdynų ir želdinių valdytojų ir savininkų pareigų – jie privalo saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti, užtikrinti želdinių gerovę. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu aptarta ir suderinta.</p>
	<p>3) Naujojo Želdynų įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje įvardijami atvejai, kuomet galima kirsti saugotinus želdinius. Vienas iš atvejų yra želdynų augimas teritorijoje, kuri naudojama aukštos įtampos elektros linijoms. Pažymėtina, kad galimybė kirsti saugotinus želdinius turėtų būti siejama ne tik su aukštos įtampos elektros linijomis, bet su elektros linijomis apskritai, nes patikimas ir saugus aprūpinimas elektra priklauso tiek nuo aukštos įtampos elektros tinklų, tiek nuo kitos įtampos elektros tinklų zonoje augančių ir saugiam bei patikimam tinklo darbui trukdančių želdinių pašalinimo. Atsižvelgiant į tai, kad šioje dalyje nurodyti ir magistraliniai vamzdynai, siūlome naujojo Želdynų įstatymo 12 straipsnio 5 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„5. Neatlygintinai (nesumokant želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos)</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Projekto 12 str. 5 d. įrašyti apibendrinto termino „energetikos objektai“ nėra galimybės, nes į šią sąvoką patenka ir elektros oro kabeliai. Vadovaujantis 2008-03-12 Vyriausybės nutarimo Nr. 206 elektros oro kabelių apsaugos zonoje augantys medžiai yra priskirti saugotiniams, todėl jie negali būti kertami neatlygintinai dėl tos priežasties, kad auga elektros oro kabelių apsaugos zonoje. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu buvo suderinta išbraukti „magistraliniam vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms“, nes šiose teritorijose augantys želdiniai yra nesaugotini.</p>

	saugotinus želdinius galima kirsti, kai jie ... magistratiniams vamzdynams , aukštes įtampos elektrės linijoms energetikos objektams , ...“	
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2018-09-27 raštas Nr. SR-4112	Atsižvelgiami į tai, kad Ministerijos kompetencija švietimo srityje yra aiškiai reglamentuojama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo bei Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo nuostatomis, todėl siūlome įstatymo projekto 4 straipsnio 6 dalį išdėstyti taip: „Švietimo ir mokslo ministerija, formuodama formaliojo ir neformaliojo švietimo politiką, vadovaujasi šio įstatymo nuostatomis“.	Iš dalies atsižvelgta. Projekto 4 str. 7 d. dėstymas pataisytas. Švietimo, mokslo ir sporto ir Aplinkos ministerijų vaidmuo svarbus koordinuojant formalųjį ir neformalųjį želdynų projektų rengėjų, želdynų priežiūros darbų vadovų ir specialistų bei želdynų ir želdinių būklės ekspertų mokymą.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2018-09-25 raštas Nr. S2-2687	Nepagrįstas Įstatymo projekto 2 str. 3 d. kultūrinio želdyno sąvokos apibrėžimas, nustatant, kad kultūriniams želdynams gali būti priskiriami tik parkai. Taip pat nepagrįstas Įstatymo projekto 2 str. 6 d. nustatytas parko plotas ne mažesnis nei 1 hektaras. Kultūros paveldo objekto - dyaro parkas, atitinkantis kitus parko kriterijus, tačiau užimanis mažesnę teritoriją, formaliai neatitiktų parko sąvokos. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad saugotini pagal NKPAĮ gali būti ir želdynai bei želdiniai, kurie yra Kultūros vertybių registre registruoti kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingoji savybė. Kriterijų 2 p. nurodoma, kad saugotiniems priskiriami medžiai ir krūmai, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės. Todėl siūlome Įstatymo projektą papildyti nuostata, kad saugotinai želdynais ir želdiniais yra kultūros paveldo objektai, kurie NKPAĮ nustatyta tvarka yra registruoti Kultūros vertybių registre, taip pat želdynai ir želdiniai, kurie Kultūros vertybių registre registruoti kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingoji savybė.	Iš dalies atsižvelgta. Ąsisakyta sąvokos „kultūrinis želdynas“. Želdynų - kultūros paveldo objektų, kaip ir visų kitų želdynų, plotas - 0,01 ha. Sąvoka - „parkas – ne mažesnis kaip 1 ha ploto želdynas“ buvo apibrėžta 2007 metais priimtame Želdynų įstatyme. Parko plotas Projekte nekeičiamas.
	Įstatymo projekto 5 str. 1 d. 6 p. nustatoma, kad savivaldybės jų teritorijose skelbia kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingus želdinius saugotiniais, vadovaudamosi Aplinkos ministerijos nustatytais vertinimo kriterijais. NKPAĮ 8 str. 6 d. nustato, kad nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijus, šių vertybių atskleidimui reikalingų tyrimų duomenų apimtį tvirtina kultūros ministras.	Neatsižvelgta. Pagal Projekto 5 str. 1 d. 3 p. nurodytus kriterijus savivaldybės skelbia želdinius saugotiniais. Tai vienas iš saugotinių želdinių paskelbimo būdų. Šis teisės aktas NKPAĮ neprieštarauja. Pagal NKPAĮ 5 str. 10 d. 6 p. Kultūros ministerijos įgaliota institucija inicijuoja ir organizuoja kultūros paveldo objektų skelbimą valstybės saugomais, o savivaldybės paveldosaugos padaliniai inicijuoja kultūros paveldo objektų skelbimą savivaldybės saugomais. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu pritarta paaiškinimui.
	Pagal Įstatymo projekto 4 str. 3 d. 2 p., Aplinkos ministerija koordinuoja ir želdynų inventorizavimą, želdynų būklės stebėseną, želdynų ir želdinių duomenų bazių kūrimą, tačiau pagal NKPAĮ 5 str. 10 d. 5 p., nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimą, atskleidimą ir stebėseną organizuoja ir koordinuoja Departamentas, o pagal NKPAĮ 8 str. 2 d. Inventorizavimo tvarkos aprašą tvirtina kultūros ministras. Pagal NKPAĮ 6 str. 3 d. 3 p., savivaldybių	Iš dalies atsižvelgta. Projekto 4 str. 4 d. Kultūros ministerijos įgalios institucijos funkcijos suderintos su Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu.

	<p>paveldosaugos padaliniai, atlikdami savivaldybės priskirtas valstybės saugomų objektų apsaugos funkcijas tikrina kultūros paveldo objektų būklę, kaupia informaciją ir teikia ją Departamentui kultūros ministro patvirtintą stebėsenos tvarką.</p> <p>Neaiškios ir nesuderintos Įstatymo projekto 4 str. 4 d. 1 ir 2 p. nuostatos. Kultūrinės paskirties želdynų, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, apsaugos, priežiūros, tvarkymo ir atkūrimo klausimus sprendžia Kultūros ministerija kartu su Aplinkos ministerija ir savivaldybėmis, o kultūrinės paskirties želdynų inventorizavimą, apskaitą koordinuoja tik Kultūros ministerija.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Projekto 4 str. 4 d. Kultūros ministerijos įgaliosios institucijos funkcijos pataisytos pagal NKPAĮ.</p> <p>2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu pritarta pakeitimams.</p>
<p>Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijos 2018-09-21 raštas Nr. 2-13248</p>	<p>1. Atkreipiamo dėmesį į tai, kad Įstatymo projekto 4 straipsnio 5 dalies 1 punkte neapibrėžta kokių <i>naujų želdinių veisimą</i> koordinuoja Susisiekimo ministerija. Manome, kad Įstatymo projekto rengėjai omenyje turėjo naujų želdinių, patenkančių į konkrečią apsaugos zoną, veisimo koordinavimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlome Įstatymo projekto 4 straipsnio 5 dalies 1 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„1) koordinuoja želdinių, patenkančių į viešosios geležinkelio geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonų apsaugą, tvarkymą ir naujų želdinių, viešosios geležinkelio geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, veisimą“.</p> <p>2. Atkreipiamo dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-435, priimtu 2017 m. birželio 13 d. buvo atsisakyta Susisiekimo ministerijos funkcijos koordinuoti valstybinės reikšmės automobilių kelių inventorizavimą, apskaitą ir būklės stebėseną. Minėti pakeitimai buvo inicijuoti atsižvelgiant į tai, kad valstybinės reikšmės keliuose, skirtingai nei geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose, naujų želdinių veisimas iš esmės nėra įmanomas, nes tai sukeltų pavojų saugiam eismui, todėl nėra galimybės atlikti valstybinės reikšmės automobilių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Projekto 5 str. 1 d. 3 p. nurodytus kriterijus savivaldybės skelbia želdinius saugotinais. Tai vienas iš saugomų želdinių paskelbimo būdų.</p> <p>Šis teisės aktas NKPAĮ neprieštarauja. Pagal NKPAĮ 5 str. 10 d. 6 p. Kultūros ministerijos įgaliota institucija inicijuoja ir organizuoja kultūros paveldo objektų skelbimą valstybės saugomais, o savivaldybės paveldosaugos padaliniai inicijuoja kultūros paveldo objektų skelbimą saugomais savivaldybės.</p> <p>2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu pritarta paaiškinimui.</p> <p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Projekto 4 str. 6 d. 1 p. dėl naujų želdinių veisimo įrašytas Susisiekimo ministerijos pasiūlytas variantas. Projekte paliktas valstybinės reikšmės automobilių kelių želdinių apsaugos, priežiūros, tvarkymo koordinavimas dėl tos priežasties, kad vadovaujantis Kelių įstatymo 4 str. 2 dalimi “valstybinės reikšmės keliai išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos”. Pagal kelių įstatymą, želdiniai, esantys kelio juostoje, yra vienas iš kelio elementų.</p> <p>Sąvoka “kelio želdiniai” išbraukta.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 4 str. 6 d. 1 p. numatytas valstybinės reikšmės automobilių kelių želdinių inventorizavimas, apskaita ir būklės stebėseną; naujų želdinių veisimas valstybinės reikšmės automobilių keliuose nenumatytas.</p> <p>Vyriausybės nutarimu valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje didesnio kaip 30 cm skersmens ir vietinės reikšmės kelio juostoje didesnio kaip 20 cm skersmens kai kurių rūšių</p>

<p>kelių želdinių inventORIZAVIMO, apskaitos ir būklės stebėsenos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma atsisakyti Įstatymo projekto 4 straipsnio 5 dalies 3 punkte siūlomos nustatyti Susisiekimo ministerijos funkcijos koordinuoti valstybinės reikšmės automobilių kelių želdinių inventORIZAVimą, apskaitą ir būklės stebėseną arba pagrįsti tokio įpareigojimo nustatymo tikslingumą.</p>	<p>medžiai yra priskirti saugotiniams, todėl juos inventurizuoti, apskaityti ir stebėti jų būklę yra būtina.</p>
<p>3. Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad želdynų sistemą sudaro atskirieji, priklausomieji želdynai ir žaliosios jungtys. Pažymėtina, kad Įstatymo projekte detalizuojama, kaip kuriami ir tvarkomi atskirieji ir priklausomieji želdynai, tačiau daugiau nebekalbama apie žaliąsias jungtis. Siūlome Įstatymo projektą papildyti žaliųjų jungčių kūrimo ir tvarkymo nuostatomis (aprašymu).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žaliosios jungtys yra viena iš želdynų sistemos sudėtinių dalių (6 str. 2 d. 4 p.). Žaliųjų jungčių išdėstymas, t.y. jų kūrimas, numatomas strateginio ir (ar) teritorijų planavimo proceso metu planuojant želdynus (2 str. 21 d.; 6 str. 3 p.). Šiame įstatyme nenumatoma normuoti žaliųjų jungčių plotų (8 str. 3 d.), taip pat nenumatoma reglamentuoti žaliųjų jungčių tvarkymo.</p>
<p>4. Įstatymo projekto 11 straipsnio 4 dalyje siūloma Aplinkos ministerijai ir Susisiekimo ministerijai suteikti įgaliojimus nustatyti želdinių apsaugos vykdant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-435, priimtu 2017 m. birželio 13 d. buvo atsisakyta įpareigojimo Aplinkos ministerijai ir Susisiekimo ministerijai nustatyti želdinių apsaugos vykdant valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelio kelių tiesimo ir remonto, geležinkelio įrenginių statybos ir remonto darbus tvarką. Minėti pakeitimai buvo inicijuoti atsižvelgiant į tai, kad želdinių apsaugos ypatumų vykdant valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelio kelių tiesimo ir remonto, geležinkelio įrenginių statybos ir remonto darbus nėra ir vykdant minėtų objektų statybos darbus galėtų būti taikomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 20 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“ patvirtintose Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklėse nustatyti želdinių apsaugos reikalavimai.</p> <p>Ivertinę tai ir siekdami teisėkūros proceso tikslingumo, siūlome atsisakyti Įstatymo projekto 11 straipsnio 4 dalyje siūlomo nustatyti įpareigojimo Aplinkos ministerijai ir Susisiekimo ministerijai nustatyti želdinių apsaugos vykdant valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelio kelių tiesimo ir remonto, geležinkelio įrenginių statybos ir remonto darbus tvarką arba pagrįsti tokio įpareigojimo nustatymo tikslingumą.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Po 2018-10-26 suinteresuotų institucijų posėdžio nuspręsta sujungti 11 str. 4 d. su 11 str. 3 d. ir 11 str. 3 d. išdėstyti taip: „Želdinių apsaugos reikalavimus vykdant statybos darbus, įskaitant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus, reglamentuoja aplinkos ministro tvirtinamos Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės“.</p>
<p>5. Įstatymo projekto 12 straipsnio 5 dalyje nustatomi atvejai, kada galima neatlygintinai kirsti saugotinus želdinius, ir pateiktas baigtinis tokių atvejų sąrašas. Siūlome šį sąrašą perkelti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Projekto 12 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad neatlygintinai gali būti kertami želdiniai, kurie auga <...> teritorijoje, kuri naudojama valstybiniams geležinkeliams, valstybinės reikšmės keliams</p>

	<p>kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinto“ patvirtinto Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo 4.16 papunktyje nurodytą atvejį, kai saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami), kai auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliams, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesiti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms.</p> <p>6. Pažymėtina, kad valstybinės reikšmės kelių želdinių priežiūra ir tvarkymas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos kelių įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl kelių priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, todėl siekiant reglamentavimo aiškumo, tikslinga Įstatymo projekto 13 straipsnį papildyti nauja 6 dalimi:</p> <p>„6. Valstybinės reikšmės automobilių kelių želdinių priežiūra ir tvarkymas vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka“.</p> <p>7. Siūlome Įstatymo projekto 20 straipsnyje nurodomas viešuosius želdynus projektuojančių ir viešuosius želdynus ir želdinius prižiūrinių asmenų išsilavinimo kryptis papildyti miškininkystės kryptimi ir taikomosios ekologijos kryptimi.</p>	<p>eksploduoti, auga valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje ir dėl blogos būklės kelia grėsmę užvirsti ant kelio <...>.</p> <p>LRV nutarimu valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje, miestų miestelių gatvėse, kai kurių rūšių ir parametų medžiai yra paskelbti saugotinais. Jei saugotini medžiai nekeičia grėsmės eisui ar žmonėms, jų būklė nėra bloga, jų kirsti neatlyginotinai nenumatoma.</p>
	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Projektas papildytas 13 str.7 d.</p> <p>“7. Valstybinės reikšmės automobilių kelių želdinių priežiūra ir tvarkymas vykdomi vadovaujantis šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Kelių priežiūros tvarkos aprašu.”</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Projekto 20 str. 2 d. miškininkystės studijų kryptis įtraukta, taikomosios ekologijos studijų kryptis nėra įtraukta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 patvirtintą Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštojoje mokyklose, sąrašą.</p> <p>2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu klausimas suderintas.</p>
<p>Lietuvos savivaldybių asociacijos 2018-09-21 raštas Nr. (21)-SD-561</p>	<p>1. Savivaldybės pažymi, kad Projekto 5 str. 1 dalies 1 punkto ir 14 str. 4 dalies nuostatos sukuria didžiąją papildomą finansinę ir administracinę našą savivaldybėms. Be papildomo finansavimo skyrimo, savivaldybės nebūs pajėgios įgyvendinti minėtų Projekto nuostatų reikalavimų. Todėl manytume, kad teisės aktais nustatant savivaldybės prievolės, didinančias jų finansinę ir administracinę našą, turėtų būti numatytas ir finansavimo skyrimas tinkamam šių prievolių įgyvendinimui.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 5 str. 2 d. 2 p.</p> <p>Lietuvos savivaldybių asociacijos pastaba nepagrįsta. Pažymėtina, kad visuotinis želdynų ir želdinių inventorizavimas visuose želdynuose ir želdiniuose nepaisant žemės nuosavybės formos nustatytas 2007 metais priimame Želdynų įstatyme (18 straipsnio 2 dalis). Priėmus Želdynų įstatymą ir nustačius naujas želdynų ir želdinių inventorizavimo funkcijas savivaldybėms, Aplinkos ministerija nuo 2010 m. skyrė joms lėšas pirminei želdynų ir želdinių inventorizacijai atlikti. Dalis savivaldybių pasinaudojo skiriamomis lėšomis ir atliko želdynų ir želdinių inventorizavimą, tačiau kitos savivaldybės skirtomis lėšomis nepasinaudojo. Projekte, skirtingai nei galiojančiame Įstatyme, numatyti 2 želdynų ir želdinių inventorizavimo detalumo lygiai. Jame numatyta, kad, atsižvelgiant į želdynų teritorijų ir želdinių svarbą</p>

		visuomenei, želdynų ir želdinių inventorizavimo darbai galės būti atliekami skirtingu detalumu – surenkant apie želdynus ir želdinius tik pagrindinius duomenis (neurbanizuotoje teritorijoje, žaliosiose jungtyse, privačioje žemėje) arba surenkant išsamius duomenis apie želdynus ir želdinius (atskiruosiuose ir priklausomuosiuose želdynuose, viešosiose kapinėse, prie kelių, gatvių, kituose miestų, miestelių ir kaimo gyvenamųjų vietovių viešuosiuose želdynuose), dėl kurių tvarkymo dažniausiai kyla nesutarimai ar net konfliktinės situacijos su suinteresuota visuomene. Skirtingas želdynų ir želdinių inventorizavimo detalumas prisidės prie lėšų sutaupymo, leis racionaliau naudoti į savivaldybės biudžetą gautas želdinių atkuriamosios vertės kompensacijų lėšas. Taip pat atsižvelgta į savivaldybių pastabą ir Projekte želdynų ir želdinių inventorizavimą numatyta atlikti kas 10 metų, kas taip pat padės sutaupyti lėšų savivaldybėms
2.	Projekto 5 str. 1 dalies 16 punkte numatyta prievolė savivaldybėms informuoti visuomenę visais numatomais želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo atvejais. Šios nuostatos įgyvendinimas neproporcingai padidintų administracinę ir finansinę našą savivaldybėms, nes reikėtų informuoti ir apie mažareikšmius darbus, pvz. medžio šakos, užstojančios kelio ženklą, nukirtimas, ir apie privalomuosius darbus, pvz. medžio šalinimas pagal želdinių inventorizavimo ir įvertinimo duomenis dėl būklės. Todėl siūlytina minėtą punktą koreguoti, numatant, kad savivaldybės visuomenę informuoja tais atvejais, kai želdynų tvarkymo ir priežiūros darbai turės reikšmingos įtakos kraštovaizdžiui (šalinami dideli, seni medžiai, genimos alėjos ir t.t.) bei keičiamas naudojimo būdas iš atskirųjų želdynų teritorijos.	Iš dalies atsižvelgta. Formuluotė pataisyta. 5 str. 2 d. 13 p. ir 19 str. Pateiktas baigtinis sąrašas atvejų, kada suinteresuota visuomenė turi būti informuojama apie želdynus ir želdinius.
3.	Savivaldybėms kelia neaiškumų Projekto 5 str. 1 dalies 11 punkto nuostata dėl einamojo ir perspektyvinio sodmenų poreikio skelbimo. Neaišku, kur ir kaip apie tai turėtų būti skelbiama, todėl siūlytina šį punktą atitinkamai patikslinti. Be to, savivaldybių manymu, numatytas 10 metų laikotarpis yra per ilgas ir siūlo jį trumpinti iki 3 metų.	Iš dalies atsižvelgta. Projekto 5 str. 2 d. 8 p. Nustatytas 3 metų einamasis sodmenų poreikis ir 10 metų - perspektyvinis. Sodmenų poreikio paskelbimas savivaldybės interneto svetainėje reikalingas želdinių sodmenis auginantiems asmenims, medelynams, kad šia veikla užsiimančios asmenys galėtų planuoti, kiek sodinamosios medžiagos reikia išauginti ir paruošti Lietuvos rinkai, taip pat ir savivaldybėms – planuoti lėšas, reikalingas sodmenims įsigyti. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu apsvaistyta ir suderinta.
4.	Projekto 19 str. 2 dalyje numatyta, kad pastabos ir pasiūlymai dėl numatomų viešojo atskiriojo želdyno planavimo ir projektavimo darbų teikiami viso planavimo proceso metu iki projekto patvirtinimo. Savivaldybės siūlo patikslinti šią nuostatą, apibrėžiant pasiūlymų ir pastabų teikimo terminą, kad po to dar galima būtų juos apsvaistyti ir atsižvelgti. Taip pat, to paties	Iš dalies atsižvelgta. Projekto 19 str. 2 d. apibrėžta želdynų projektavimo darbų pabaiga – ji yra viešojo svarstymo su visuomene pabaiga. Projekto 19 str. 4 d. numatytas ne Leidimo paskelbimas savivaldybės internetinėje svetainėje, o tik informacijos apie

<p>straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad savivaldybės interneto svetainėje privalo skelbti informaciją apie išduotus leidimus ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Savivaldybių nuomone tokia nuostata yra perteklinė ir be to, pačių leidimų skelbti ne visuomet bus galima dėl asmens duomenų, nurodytų leidime, apsaugos. Tokiu atveju, siekiant nepažeisti asmens duomenų apsaugos reikalavimų, reikėtų iš leidime esančios informacijos išrinkti galimą skelbti informaciją, o tai dėl didelės darbų apimties padidintų savivaldybės administracinę našą. Taip pat, kyla klausimas, ar reikėtų skelbti ir prie leidimų pridėdamas informatyvas fotofiksačijos. Savivaldybių manymu, leidimai galėtų būti skelbiami savivaldybės interneto svetainėje per 3 darbo dienas nuo jų išdavimo dienos tik tam tikrais konkrečiais atvejais, kurie būtų išskirti ir aprašyti.</p>	<p>išduotą leidimą, nurodant numatomų kirsti, kitą pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinių vietą, rūši, skaičių, skersmenį. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu paaiškinimui priartta.</p>
<p>5. Kai kurios savivaldybės siūlo remiantis tarptautine želdynų planavimo ir saugojimo patirtimi ir tarptautinių organizacijų rekomendacijomis, kurios buvo sėkmingai įgyvendintos ir išbandytos praktikoje įvairiose pasaulio šalyse, papildyti Projekto 3 str. 2 dalies 1 punktą, išplečiant darnaus vystymosi principo suvokimą. Pavyzdžiui, želdiniai turėtų būti suvokiami kaip papildantys tradicinę miesto infrastruktūros sistemą, kurie prisideda prie eismo proceso kokybės gerinimo, darnios sąveikos tarp eismo dalyvių kūrimo, mažinančios neįgiamą užstatytos aplinkos poveikį aplinkai, mažinančios karščio salos efektą miesto/urbanistinėje erdvėje, kompensuojantys tradicines lietaus nuotekų sistemas perteklinio kritulių kiekio metu, formuojantys ir skatinantys gyventojų estetinį susidomėjimą bei supratimą, bendrąja prasme kuriantys atskirų aplinkos komponentų tarpusavio sąveiką.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto 3 str. 1 p. darnaus vystymosi principas yra išdėstytas išsamiai, todėl jo plėsti nenumatoma. Siūlomas nuostatas pagal poreikį būtų galima perkelti į savivaldybių želdynų ir želdinių apsaugos taisykles.</p>
<p>10. Kai kurioms savivaldybėms kyla klausimas dėl Projekto 5 str. 1 dalies 10 punkto nuostatos tikslingumo, nes želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklėse galima numatyti lankymo sąlygas, o savininkai privalo laikytis bendrų teisės aktų reikalavimų.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto 5 str. 2 d. 7 p. kai kurie privatūs želdynai pagal sutartis gali būti lankomi ir naudojami visuomenės tikslams, todėl sudaryti sutartis būtina. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu priartta paaiškinimui.</p>
<p>13. Dalis savivaldybių siūlo Projekto 9 str. 4 dalyje numatyti, kad želdynų projektų nereikia rengti, atliekant eilinius želdinių tvarkymo darbus. Tai būtų neracionalu laiko ir lėšų sąnaudų atžvilgiu. Taip pat, siūlytina minėtos dalies nuostatą papildyti, įtraukiant vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus, gaisro metu apdegusius, išpuvusius, pasvirusius didesniu nei 45° kampų, pažeistus stiebo ir šaknų puvinio, apipultus vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų su pažeisdomis medžių ir krūmų gyvybinėmis funkcijomis, augančius ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, augančius kaip nepageidaujamos (invazinės) rūšys medžius ir krūmus</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Siūlymas perkeltas į Projekto 13 str. 2 d. ir išplėstas. Be projektų bus galima vykdyti šiuos želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus: kasmetinį medžių ir krūmų genėjimą, nudžiūvusius, grėsme žmonėms, statiniams ir eismui keliančius, invazinių medžių ir krūmų kirtimą, medžių ir krūmų atžalų pašalinimą, tręšimą, želdynų statinių ir įrenginių tvarkymą ir kt. darbus. 2018-10-26 suinteresuotų institucijų pasitarimo metu priartta pakitimams.</p>